

MUHANDISLIK

& IQTISODIYOT

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

№11

2025
noyabr

Milliy nashrlar

OAK: <https://oak.uz/pages/4802>

05.00.00 – Texnika fanlari
08.00.00 – Iqtisodiyot fanlar

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB™
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN
INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

OpenAIRE

ROAD

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

BASE

Crossref

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

ISSN: 3060-463X

РЭУ.РФ
РОССИЙСКИЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМЕНИ Г.В. ПЛЕХАНОВА
ТАШКЕНТСКИЙ ФИЛИАЛ

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Elektron nashr, 833 sahifa.
2025-yil, noyabr

Bosh muharrir:

Zokirova Nodira Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, DSc, professor

Bosh muharrir o'rinbosari:

Shakarov Zafar G'afarovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, PhD, dotsent

Tahrir hay'ati:

Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'z FA akademigi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori, professor

Maxkamov Baxtiyor Shuxratovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shaumarov Said Sanatovich, texnika fanlari doktori, professor

Turayev Bahodir Xatamovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Allayeva Gulchexra Jalgasovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Arabov Nurali Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Maxmudov Odiljon Xolmirzayevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Xamrayeva Sayyora Nasimovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bobonazarova Jamila Xolmurodovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Irmatova Aziza Baxromovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bo'taboyev Mahammadjon To'ychiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxuja kizi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor,

Xolmuxamedov Muhsinjon Murodullayevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Xodjayeva Nodiraxon Abdurashidovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Amanov Otabek Amankulovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Qurbonov Samandar Pulatovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Zikriyoyev Aziz Sadulloyevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tabayev Azamat Zaripbayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sxay Lana Aleksandrovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Ismoilova Gulnora Fayzullayevna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Djumaniyazov Umrbek Ilxamovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kasimova Nargiza Sabitdjanovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kalanova Moxigul Baxritdinovna, dotsent

Ashurzoda Luiza Muxtarovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Sardor Begmaxmat o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Botirali Roxataliyevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor

Tursunov Ulug'bek Sativoldiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Bauyetdinov Majit Janizaqovich, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti dotsenti, PhD

Botirov Bozorbek Musurmon o'g'li, Texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sultonov Shavkatjon Abdullayevich, Kimyo fanlari doktori, (DSc)

Jo'raeva Malohat Muhammadovna, filologiya fanlari doktori (DSc), professor.

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

- 05.01.00 – Axborot texnologiyalari, boshqaruv va kompyuter grafikasi
- 05.01.01 – Muhandislik geometriyasi va kompyuter grafikasi. Audio va video texnologiyalari
- 05.01.02 – Tizimli tahlil, boshqaruv va axborotni qayta ishlash
- 05.01.03 – Informatikaning nazariy asoslari
- 05.01.04 – Hisoblash mashinalari, majmualari va kompyuter tarmoqlarining matematik va dasturiy ta'minoti
- 05.01.05 – Axborotlarni himoyalash usullari va tizimlari. Axborot xavfsizligi
- 05.01.06 – Hisoblash texnikasi va boshqaruv tizimlarining elementlari va qurilmalari
- 05.01.07 – Matematik modellash
- 05.01.11 – Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt
- 05.02.00 – Mashinasozlik va mashinashunoslik
- 05.02.08 – Yer usti majmualari va uchish apparatlari
- 05.03.02 – Metrologiya va metrologiya ta'minoti
- 05.04.01 – Telekommunikatsiya va kompyuter tizimlari, telekommunikatsiya tarmoqlari va qurilmalari. Axborotlarni taqsimlash
- 05.05.03 – Yorug'lik texnikasi. Maxsus yoritish texnologiyasi
- 05.05.05 – Issiqlik texnikasining nazariy asoslari
- 05.05.06 – Qayta tiklanadigan energiya turlari asosidagi energiya qurilmalari
- 05.06.01 – To'qimachilik va yengil sanoat ishlab chiqarishlari materialshunosligi
- 05.08.03 – Temir yo'l transportini ishlatish
- 05.09.01 – Qurilish konstruksiyalari, bino va inshootlar
- 05.09.04 – Suv ta'minoti. Kanalizatsiya. Suv havzalarini muhofazalovchi qurilish tizimlari
- 10.00.06 – Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik
- 10.00.04 – Yevropa, Amerika va Avstraliya xalqlari tili va adabiyoti
- 08.00.01 – Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 – Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 – Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 – Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 – Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 – Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 – Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 – Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 – Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 – Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 – Marketing
- 08.00.12 – Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 – Menejment
- 08.00.14 – Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 – Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 – Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 – Turizm va mehmonxona faoliyati

Ma'lumot uchun, OAK

Rayosatining 2024-yil 28-avgustdagi 360/5-son qarori bilan "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etishga tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga texnika va iqtisodiyot fanlari bo'yicha "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali ro'yxatga kiritilgan.

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz:

1. Toshkent shahridagi G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti
2. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
3. Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti" milliy tadqiqot universiteti
4. Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti
5. Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
6. Toshkent davlat transport universiteti
7. Toshkent arxitektura-qurilish universiteti
8. Toshkent kimyo-texnologiya universiteti
9. Jizzax politexnika instituti

MUNDARIJA

JAHONDA KREATIV IQTISODIYOTNING RIVOJLANISHINING UMUMIY GLOBAL TENDENSIYALARI.....	12
Ismailov Azizbek Ruzimaxmatovich	
CHORVACHILIK MAHSULOTLARI ISHLAB CHIQUV VA EKSPORT SALOHİYATINI OSHIRISHDA BOZOR INFRATUZILMASINI RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY OMILLARI	22
Soxadaliyev Abdurashid Mamadaliyevich	
XORIJIY INVESTITSİYALAR VA IQTISODIY O'SISH O'RTASIDAGI O'ZARO TA'SIR	30
Madraximova Irodaxon Sherzodbek qizi	
O'ZBEKISTON SHAROITIDA XIZMATLAR EKSPORTINING IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRI	35
Sultonov Shodiyor Abduxalilovich, Karshiyeva Charos Mamasoliyevna	
QASHQADARYO VILOYATIDA OLIY TA'LIM VA MEHNAT BOZORI INTEGRATSIYASI ASOSIDA YUQORI MALAKALI KADRLAR TAYYORLASHNING HOZIRGI HOLATI.....	41
Haqqulov Fazliddin Faxriddinovich	
SOLIQ MA'MURCHILIGIDA XALQARO TAJRIBA ASOSIDA SAMARADORLIKNI OSHIRISH.....	48
Xodjimov Xamidullo Mamirjonovich	
TIJORAT BANKLARI KREDIT PORTFELNI SAMARALI BOSHQARISH: MUAMMO VA TAKLIFLAR.....	53
Yusupov Shaxzod Maxmatmurodovich	
KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIKNING RIVOJLANISHIGA TA'SIR ETUVCHI ASOSIY OMILLAR VA IQTISODI SAMARADORLIGI TAHLILI.....	59
Axatova Shahnoza	
SANOATNING "DRAYVER" SOHALARINI RIVOJLANTIRISH	63
Mamurjonova Ruxshonabegim Farxodovna	
РОЛЬ КРЕАТИВНОЙ ИНДУСТРИИ В РЕГИОНАЛЬНОМ РАЗВИТИИ КАРАКАЛПАКСТАНА.....	69
Хошимова Камилла Навфал қизи	
РОЛЬ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА В ПОВЫШЕНИИ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ ОРГАНИЗАЦИЙ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ	79
Тожиева Шахноза Бобомуратовна, Расулова Дилфуза Валиевна	
АНАЛИЗ ФИНАНСОВОГО СОСТОЯНИЯ ПРЕДПРИЯТИЯ.....	86
Файзиёв Умуркул Шухратович	
TIKUV-TRIKOTAJ KORXONALARDA MARKETING FAOLIYATIDA ISTEMOLCHILARNI MOTIVATSIYALASH MASALALARI	97
Jalilov Jamshid G'anjonovich	
СТАНДАРТЫ КАЧЕСТВА КАК ФАКТОР ПОВЫШЕНИЯ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ ПИЩЕВОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ.....	103
Ўролова Севара Бехзод қизи	
BANKLARDA KAPITAL YETARLILIGI VA LIKVIDLIKNI AUDITORLIK BAHOLASH USULLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	109
Narziyev Hayotjon Azamatovich	
NATIJAVIYLIKKA YO'NALTIRILGAN BudgetLASHTIRISH ORQALI FISKAL SAMARADORLIKNI OSHIRISH MASALALARI.....	115
Allakuliyev Akmal Baltayevich	
AUDITORLIK XULOSALARIDA AUDITORLARNING PROFESSIONAL MULOHAZALARNING ASOSLILIGINI ANIQLASH AHAMIYATI	120
Parpiyev Jaxongir Ilxomjonovich	
YASHIL IQTISODIYOTDA YASHIL MOLIYALASHTIRISH: NAZARIY VA AMALIYOT UYG'UNLIGI.....	126
Xalikov S. X.	

TURISTIK KORXONALARDA BREND CAPITALINI BAHOLASH	131
Zufarov Akmal Gulamiddinovich	
AYOLLAR ISH BILAN BANDLIGINI OSHIRISHDA KASANACHILIKNING AHAMIYATI	141
Eshqobulova Charos O'roq qizi	
ПРАВОВОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН	148
Алимова Дилафруз	
O'ZBEKISTON UZUMCHILIK KORXONALARINING EKSPORT MARKETING STRATEGIYALARINI TAKOMILLASHTIRISHDA YASHIL INNOVATSIYALAR VA TEXNOLOGIYALARNING O'RNI	153
Usmonova Diyora Mahmud qizi	
RAQAMLI MOLIYAVIY XIZMATLAR TRANSFORMATSIYASI SHAROITIDA SOLIQ BOSHQARUVI SAMARADORLIGINI OSHIRISH ISTIQBOLLARI	161
Radjabov Umurzoq Ablakulovich	
ЦИФРОВАЯ ТРАНСФОРМАЦИЯ ЭНЕРГЕТИЧЕСКОГО СЕКТОРА РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН: РОЛЬ ИНФОРМАЦИОННО-КОММУНИКАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В ПОВЫШЕНИИ ЭФФЕКТИВНОСТИ ЭНЕРГЕТИКИ	165
Аллаева Г.Ж.	
THE IMPORTANCE OF STRESS TESTING AND ITS IMPLEMENTATION IN COMMERCIAL BANKS OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN	169
Mamatova Sevara	
MINTAQADA SANOAT KORXONALARI SALOHİYATI VA RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHNING INNOVATSION KO'RSATKICHLARI	175
Nabiyev G'ulom Abdisalomovich	
IJTIMOİY SOHA INVESTISIYA LOYIHALARINI DAVLAT–XUSUSIY SHERIKLIK ASOSIDA MOLIYALASHTIRISHDA RISKLARNI BOSHQARISHNING XORIY TAJRIBALARI	185
Ergashev Axmadjon Maxmudjon o'g'li	
YASHIL BANK MAHSULOTLARIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI QO'LLASH ISTIQBOLLARI	189
Mahmudov Ulug'bek Davronovich	
KICHIK BIZNESDA XUSUSIY VA UMUMIY AXBOROT TIZIMLARI INTEGRATSIYASI	193
Navruz-zoda Layli Baxtiyorovna	
O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIGA TO'G'RIDAN-TO'G'RI XORIJIY INVESTITSİYALARNI JALB QILISH MEKANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI	197
Mamatkulova Nadira Maxkamovna	
JAHON AMALIYOTIDA TASHABBUSLI BUDJETLASHTIRISHNING KONSEPTUAL YO'NALISHLARI	203
Xamidov Xabibullo Xikmatulla o'g'li	
РАЗВИТИЕ УПРАВЛЕНЧЕСКОГО УЧЁТА В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВИЗАЦИИ МАЛОГО БИЗНЕСА КАК ФАКТОР ПЕРЕХОДА К “ЗЕЛЁНОЙ” ЭКОНОМИКЕ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН	210
Бозорова Озода Рахимовна	
ТЕМИРБЕТОН КО'РРИКЛАРДАГИ BURDALANGIN BETONDAN OLINGAN CHAQIQ TOSHNI KOMPLEKS TADQIQOT QILISH	222
Salixanov Saidxon Salixanovich, Kenjayev Temurbek Olimjonovich	
KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKDA YASHIRIN IQTISODIYOTNI ANIQLASH USULLARI VA SOF FOYDA KO'RSATKICHIDA AKS ETISH YO'LLARI	226
Mavlyanov Muzaffar Yusupovich	
MAMLAKATIMIZ BANKLARIDA FOIZ RISKILARI MUAMMOLARI VA ILMIY-TAHLILI	230
Isakov.J.Ya	
QISHLOQ XO'JALIGI MAHSULOTLARINI EKSPORTGA YO'NALTIRISHDA IQTISODIY BARQARORLIK TUSHUNCHASINING NAZARIY ASOSLARI VA BAHOLASH MEZONLARI	238
Faxriddinov Bahriddin	

TO'QIMACHILIK SANOATIDA SUN'IY VA KIMYOVIY TOLALARNING IQTISODIY AFZALLIKLARI	243
Raximov Furqat Jalolovich	
BUXORO VILOYATIDA CHARM-POYABZAL TARMOG'I RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH STRATEGIYASI.....	249
Rahmonov Xurshid Xayriddinovich, Atoeva Mehriqo Ilhom qizi	
KORXONALARDA BUXGALTERIYA HISOBI VA UNI YURITISH TARTIBINI TAKOMILLASHTIRISH.....	254
M.I.Murodova	
SOLIQ SIYOSATI ORQALI AHOLI DAROMADLARINI RAG'BATLANTIRISH MEXANIZMLARI.....	258
Uzoqov Suhrobjon Do'smat o'g'li	
INNOVATSION VA RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA LOGISTIK XIZMATLAR KORXONALARINING IQTISODIY SAMARADORLIGI TAHLILI.....	264
Xalimov Javlonbek Shaxriyovich	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA SOLIQ TIZIMIDA RAQAMLASHTIRISHNI TAKOMILLASHTIRISH ORQALI SOLIQLARNI UNDIRISHNING METODOLOGIK MUAMMOLARI	271
Muxammadov Nodir Karimovich	
KICHIK BIZNES SUBYEKTLARI FAOLIYATIDA EKSPORTBOP MAHSULOTLAR ISHLAB CHIQARISH JARAYONLARINI TAKOMILLASHTIRISH ORQALI SAMARADORLIKNI OSHIRISH	277
Boymirzayev Zokirjon Mashrabboyevich	
IQTISODIYOT VA TA'LIM BOSHQARUVI: O'ZBEKISTONDA TA'LIM BRENDINGI UCHUN IQTISODIY JIHATLAR.....	282
Dilfuza Shokirova	
OLIY TA'LIM SOHASIDA DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH.....	291
Raximjonova Shohsanam Baxodirovna	
O'ZBEKISTON BANKLARIDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYANI INSON KAPITALI RIVOJI BILAN UYG'UNLASHTIRISH: INSTITUTSIONAL YONDASHUV.....	295
Xushvaqto'v Nodirbek Nomoz o'g'li	
SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA MOLIVAVIY STRESS-TEST TIZIMINI YARATISH METODOLOGIYASI	299
Zaynutdinov Ismoil Samariddin o'g'li	
HOZIRGI SHAROITDA BANK FAOLIYATIDA RISKLARNI BOSHQARISH TIZIMINING INSTITUTSIONAL MEXANIZMLARI	303
Malikova Dilrabo Muminovna, Shakarova Kumush Faxriddin qizi	
ENSURING SECURITY IN THE DIGITAL WORLD: HOW THE INSURANCE INDUSTRY CAN COUNTER CYBERATTACKS	308
D.D. Omonova	
JAHON SAVDO TASHKILOTIGA A'ZO BO'LISH JARAYONIDA Budget-SOLIQ SIYOSATINI ISLOH QILISH MASALALARI	314
Hojiakbar Zaynabidinov	
SILINDRSIMON KAMERADA QATLAMLI CHIGITLAR AYLANMA HARAKATINING TAHLILI.....	319
No'monov Mirjalol Abdumalik o'g'li	
IPAKCHILIK KLASSTERLARI ASOSIDA TARMOQNI O'RTA MUDDATLI RIVOJLAN TIRISH STRATEGIYASI.....	325
Xudoykulov Mamarasul Radjabovich	
INNOVATSION IQTISODIYOT SHAROITIDA UZOQ MUDDATLI AKTIVLAR HISOBINI TAKOMILLASHTIRISH.....	332
Shermatov Sirojiddan Xaydarovich	
O'ZBEKISTONDA TURIZM IQTISODIYOTINING RAQAMLI MARKETING ORQALI RIVOJLANISH YO'LLARI.....	335
Egamberdiyev Muzaffar	
РОЛЬ ЦИФРОВЫХ РЕШЕНИЙ В РЕАЛИЗАЦИИ ПРОЕКТА «БЕЗОПАСНЫЙ ГОРОД»	339
Иминов Акбаржон Одилжонович	

IQTISODIY TIZIM VA INSON QADRIYATI: KAPITALIZM VA GUMANIZM O'RTASIDA	345
Raxmatullayev Sarvar Nazar o'g'li, Abdukarimova Muborak Sharaf qizi, Madrakhimova R. G.	
O'ZBEKISTONDA QULAY INVESTITSIYA MUHITINI SHAKLLANTIRISH VA INVESTITSİYALAR JALB ETISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	350
Yusupov Muxiddin Soatovich	
KONSOLIDATSIYALASHGAN MOLİYAVIY HISOBOT MA'LUMOTLARINI TAHLIL QILISH MASALALARI	358
Avazov Ilhom Ravshanovich	
YANGI TUZILISHLI IKKI QATLAMLI TRIKOTAJ TO'QIMALARINI OLISH USULLARI	363
S. Saparova, M. Musaeva, M. Mirsadikov, M. Mukimov	
KVANT MUHITIDA AXBOROTNI HIMOYALASHGA XIZMAT QILUVCHI MULTIPLEKSER TUZILMASI	370
Safojev Nuriddin Najmiddin o'g'li	
ERKIN IQTISODIY HUDUDLAR: KO'P QATLAMLI IQTISODIY MEXANIZMLAR, INNOVATSION INFRATUZILMA VA INSTITUSIONAL UYG'UNLIKNING KONSEPTUAL TAHLILI	377
Kuziev Ravshan Ramazonovich	
SANOAT HAMKORLIGINING ILG'OR TAJRIBALARI VA ULARNI O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIGA INTEGRATSIYA QILISH YO'LLARI	385
Boyutrayev Olimjon Urayimovich	
DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK ASOSIDA KICHIK BIZNESNI RIVOJLANTIRISH MASALALARI	392
Akbarov G'ayratjon Ne'madjonovich	
QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASI QO'NG'IROT TUMANIDA YILQICHILIK VA TUYACHILIKNI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARINI ARIMA MODEL ASOSIDA PROGNOZLASH	396
Sabit Gabbarov Nietali'evich	
MAKTABGACHA TA'LIM MUASSALARIDA AUTSORSING FAOLIYATINI MOLİYALASHTIRISHDA ILG'OR XORIJIY TAJRIBALAR	402
Xamidov Anis Choriyevich	
NEXUS BETWEEN RENEWABLE ENERGY USE AND GDP GROWTH IN UZBEKISTAN	407
Xalimjonov Nurbek Ulug'bek o'g'li, Toxirov Shodiyor Zafar o'g'li, Jumamuratov Sultanbek Ilyasovich	
MOLIYAVIY SALOHİYATNI OSHIRISHDA XORIJIY INVESTITSİYALARNI JALB QILISH MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH ISTIQBOLLARI	415
Akishova Shaxnoza Davlet qizi	
O'ZBEKISTON O'RMON XO'JALIGIDA INNOVASION MOLİYALASHTIRISH: NORMATIV TAYANCH, BOZOR INSTRUMENTLARI VA EKOTIZIM XIZMATLARI	420
Mamatqulova Muxlisaxon Mamirjanovna	
SERVIS IQTISODIYOTIDA ISH BILAN BANDLIK SHAKLLARI TRANSFORMATSIYASINI TADBIQ QILISHGA METODOLOGIK YONDASHUV	425
Abdusaidov Akmal Abduvaliyevich	
O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIDA TURIZMNING O'RNI VA RIVOJLANISH TENDENSIYALARI	431
Kuymuratova Matlubaxon Abdimanabovna	
МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ «ЗЕЛЁНОГО» ФИНАНСИРОВАНИЯ В БАНКОВСКОМ СЕКТОРЕ	436
Мирдовидов Бахтиер Кобилович	
MILLIY IQTISODIYOT UCHUN INVESTITSIYA RESURSI SIFATIDA UY XO'JALIKLARI JAMG'ARMALARINI RIVOJLANTIRISH	443
Bayxonov Baxodirjon Tursunbayevich	
AXBOROT-KOMMUNIKATSIYA TIZIMLARI HIMOYA VOSITALARINI SUN'IY INTELLEKT BILAN INTEGRATSIYALASH MUAMMOLARI	448
Bozorov Suhrobjon Mumin o'g'li	

SANOAT KORXONALARIDA KPI TIZIMINI JORIY QILISHNI TAKOMILLASHTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI	453
Tursunov Orifali Samandarovich	
IQTISODIY BARQARORLIKGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR VA ULARNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	457
Abdullayeva Sevaraxon Xasanovna	
ZARAFSHON MINTAQASI HUDUDLARIDA XIZMAT KO'RSATISH SOHALARI O'RTASIDAGI MUTANOSIBLIKNI TA'MINLASH ISTIQBOLLARI	463
Murtazayev Isabek Bazarbayevich	
YUQORI SAMARALI PAXTA TOZALAGICHDA MAYDA IFLOSLIKLARNI AJRATISH JARAYONINI TAKOMILLASHTIRISH VA UNING OPTIMAL PARAMETRLARINI MATEMATIK MODELASHTIRISH ASOSIDA ANIQLASH.....	471
Mirzakarimov Mirsharoffiddin Mirzaabdurahimovich	
MAHSULOTLAR RAQAMLI PASPORTI EKOTIZIMI VA UNI SHAKLLANTIRISH OMILLARI.....	478
Avloqulova Sadoqat Sobirjon qizi	
ВЛИЯНИЕ РАЗЛИЧНЫХ МОЮЩИХ СРЕДСТВ И МЕТОДОВ НА ПОКАЗАТЕЛИ КАЧЕСТВА НАТУРАЛЬНЫХ ШЕРСТЯНЫХ ВОЛОКОН.....	484
Собиров ДаниёрХолмуродович	
СТРУКТУРНАЯ МОДЕЛЬ ЦИФРОВОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ ПЕДАГОГОВ В СОВРЕМЕННОМ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОМ ПРОСТРАНСТВЕ.....	490
Киличева Феруза Бешимовна	
KICHIK BIZNESNING BARQAROR IQTISODIY RIVOJLANISHINI TA'MINLASHDA SAMARALI OMILLARDAN FOYDALANISH NAZARIYASI	495
Imomnazarov Xurshid Ozodbekovich, Zakirova Gulnora Mirzaliyevna	
TIJORAT BANKLARIDA MOLIVAVIY BARQARORLIKNI BAHOLASH INDIKATORLARI VA ULARNI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI	499
Abdusalamov Olimjon Eshmirzayevich	
O'ZBEKISTONDA TURIZM SOXASIGA DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK MEXANIZMINI TA'SIRI.....	504
Yuldashev Kodirjon Mamadjanovich	
O'ZBEKISTONDA DAVLAT BUDJETI XARAJATLARINING SAMARADORLIGINI BAHOLASH METODLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	508
Shernayev Akbar Aqmirzayevich	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASINING TIJORAT BANKLARIDA MUAMMOLI KREDITLARNI KAMAYTIRISH YO'LLARI	514
Adilov Mirkomil Miralimovich	
IDORALARARO INTEGRATSIYANING NAZARIY MODELLARI VA UNING DAVLAT BOSHQARUVIDAGI AHAMIYATI	520
Ashirov Jamolbek Shuxrat o'g'li	
MO'RT MATERIALLARNI MEXANIK KESIB ISHLOV BERISHDA ASBOB YUZASIDA KUZATILADIGAN YEYILISH	526
Allanazarov Akmal Abdulxaqovich, Axmedov Azamat Xaitovich, Shakirov Shuhrat Musayevich	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA SOLIQ MONITORING TIZIMINI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI	530
Lukmanov Kahramon Abdurahmanovich	
NODAVLAT OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA MARKETING FAOLIYATI SAMARADORLIGINI OSHIRISH VA TAKOMILLASHTIRISH BO'YICHA XORIJIY TAJRIBALAR	534
Yuldashov Isomiddin Sidiqovich	
KICHIK BIZNESNI MOLIVAVIY QO'LLAB-QUVVATLASHDA TIJORAT BANKLARINING KREDIT SIYOSATINI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	540
Norqobilova Nargiza Abdiqudirovna	

PNEVMOTRANSPORT TIZIMIDAGI PNEVMOQUVUR TIRSAK MATERIALINI YAXSHILASH ORQALI PAXTA SIFATIGA TA'SIRINI O'RGANISH	546
Boltabayev Bekzod Egamberdiyevich	
QURILISH MATERIALLARI SANOATI KORXONALARINING EKOLOGIK AKTIVLARINI HISOBGA OLISH	549
Mirzayev Komiljon Abdullajonovich	
DEHQON XO'JALIKLARIDA YER RESURLARIDAN FOYDALANISHNING EKOLOGIK XAVFSIZLIGI VA UNING BAHOLASH USULLARI.....	553
Axmatov Abutolibxon Ochilxon o'g'li	
XUSUSIYLASHTIRILGAN KORXONALARDA KORPORATIV BOSHQARUVNI TAKOMILLASHTIRISH ORQALI MOLIVAVIY NATIJADORLIKNI OSHIRISH YO'LLARI	557
Asomidinova Moxigulbonu Oybek qizi	
O'ZBEKISTONDA INVESTITSION JOZIBADORLIKNING ORTIB BORISHI JAHON MIQYOSIDA JORIY ETILAYOTGAN BUSINESS READY REYTINGIDAGI BAHOLASH NATIJALARIDA YAQQOL NAMOYON BO'LMOQDA.....	562
Platov Dilshod Xaqberdiyevich, Raxmonov Doniyor Ixtiyorjon o'g'li, Ortiqova Niginabonu Alisher qizi, Raxmonov Jo'rabek Hamroyevich	
QISHLOQ XO'JALIGI SOHASIDA INVESTITSIYADAN FOYDALANISH SAMARADORLIGI VA RIVOJLANTIRISH STRATEGIYASI.....	570
Nilufar Mengqobilovna Xudayberdieva	
MAGNEZIAL BOG'LOVCHI MATERIALLAR ISHLAB CHIQUVISHDA SANOAT CHIQUVILARNI FOYDALANISHNING DUNYO VA O'ZBEKISTON MIQYOSIDAGI HOLATI	574
Rahimjon Jalilov Ravshanbek o'g'li, Orazimbetova Gulistan Jaksilikovna	
KORXONALAR ISHLAB CHIQUVISH POTENSIALINING XUSUSIYATLARI VA UNDAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI	578
Jalilov Bahrom Sotiboldievich	
O'ZBEKISTONDA INKLYUZIV SUG'URTA INSTITUTINING RIVOJLANISH ZARURATI VA UNING IJTIMOY-IQTISODIY AHAMIYATI.....	583
Ravshanova Mohinur O'rolovna	
INNOVATIVE APPROACHES TO IMPROVING STUDENTS' DIGITAL COMPETENCE	588
Jalqasbayev Sultanbek Tayrbek uli	
KREATIV TURIZMDA YANGI TAJRIBALAR YARATISH: IJODIY KLASSTERLAR, MAHALLIY HUNARMANDCHILIK VA IMMERSIV TEXNOLOGIYALAR ROLI	593
Hamzayeva Dilfuza Samarovna	
TO'QIMACHILIK SANOATI KORXONALARI EKSPORT SALOHİYATINI BOSHQARISHNING ZARURIYATI VA AHAMIYATI	599
Salimjonova Zilolaxon Salimjon qizi	
O'ZBEKISTONDA "YASHIL" IQTISODIYOTGA O'TISHNI QO'LLAB-QUVVATLASH UCHUN FOYDALANILADIGAN MOLIVAVIY MAHSULOTLAR	605
Nazarova Umida Mamadali qizi	
CREDIT RISK MANAGEMENT AND PROFITABILITY OF COMMERCIAL BANKS IN AN EMERGING MARKET: THE CASE OF UZBEKISTAN	609
Ruzmamat Khudayberganov Shokirjon ugli, Sobirov Yuldoshboy Ruzimboevich, Nodirbek Fayzullaev Baxtiyor Ugli	
PAXTA XOMASHYOSIDAGI IFLOSLIKLARNI TOZALASHDA UNUMDORLIKNI OSHIRISHGA TA'SIR ETUVCHI OPTIMAL PARAMETRLARNI ANIQLOVCHI MATEMATIK MODEL.....	616
Karimov Abdusamat Ismonovich, Imomnazarova Nurjaxon	
ГОСУДАРСТВЕННО-ЧАСТНОЕ ПАРТНЕРСТВО КАК ИНСТРУМЕНТ МОДЕРНИЗАЦИИ СИСТЕМЫ ДОШКОЛЬНОГО И ОБЩЕГО СРЕДНЕГО ОБРАЗОВАНИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ	621
Муродбек Болтабоев	

YOSHLAR TADBIRKORLIGINI MOLIYALASHTIRISHDA MAVJUD MUAMMOLAR VA KAMCHILIKLAR	626
Valiev Umid Gulamovich	
TURIZM SOHASIDA MARKETING STRATEGIYALARINING SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	631
Normurodova Zebo Eshmaxmatovna	
HR MARKETING STRATEGIYALARINING KORXONA SAMARADORLIGIGA TA'SIRI	635
Adilova Zulfiya Djavdatovna	
ISHLAB CHIQARISH KORXONALARIDA MARKETING TADQIQOTLARINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI	641
Musayeva Shoirazimovna	
ЭМПИРИЧЕСКАЯ ОЦЕНКА ЗРЕЛОСТИ УПРАВЛЕНЧЕСКОГО УЧЁТА И ЦИФРОВИЗАЦИИ В МАЛОМ И СРЕДНЕМ БИЗНЕСЕ УЗБЕКИСТАНА	646
Джуманиязова Сабина Михайловна	
MAMLAKATIMIZDA INKLYUZIV TURIZMNI RIVOJLANTIRISH: ISTIQBOLLAR VA STRATEGIK YO'NALISHLAR	654
Maxmudova Aziza Pirmamatovna	
SYNTHESIS OF FLAME-RESISTANT NANOCOMPOSITE COATINGS, THEIR THERMO-MECHANICAL PROPERTIES, AND PRACTICAL APPLICATION IN THE EVALUATION OF HEAT RESISTANCE	658
Tosheva Dilfuza Farxodovna, Siddikov Ikrom Iminjonovich, Rakhimov Firuz Fazliddinovich	
TELEKOMMUNIKATSIYA KORXONALARI FAOLIYATIDA RAQAMLI TEXNIKA VA TEXNOLOGIYALARNING O'RNI	663
Xusanov Durbek Nishanovich	
ИССЛЕДОВАНИЕ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ ЖЕЛЕЗОБЕТОННОЙ ТОНКОСТЕННОЙ КОНСТРУКЦИИ С ГРУНТОВЫМ МАССИВОМ В УСЛОВИЯХ ПОЛЗУЧЕСТИ	667
Уринов Адхамджан Акбарович	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARINING INVESTITSIYA LOYIHALARINI MOLIYALASHTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI	673
Qurbonov Nuriddin Ro'ziqulovich	
BOLALAR KIYIMI TEXNOLOGIYASIDA XAVFSIZLIK TALABLARI	679
Ergasheva Rashida Abdug'anievna	
AUDITNING XALQARO STANDARTLARI ASOSIDA HISOBOT SANASIDAN KEYINGI HODISALAR AUDITI	683
Muydinov Erkin Djamaliddinovich	
YANGI KELAJAK UCHUN RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI QAMRAB OLISH: IMKONIYATLAR VA MUAMMOLAR	689
Jalilov Sherzod Kaxramanovich	
TO'QIMACHILIK SANOATI KORXONALARI RAQOBATBARDOSHLIGINI KO'P OMILLI BOG'LANISHLAR ASOSIDA SAMARADORLIKNI OSHIRISH YO'LLARI	693
Xonkeldiyeva Komilaxon Ravshanjon qizi	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA MEHNAT BOZORI VA BANDLIKNING TRANSFORMATSIYASI: GLOBAL TENDENSIYALAR VA ISTIQBOLLAR	697
Bustonov Mansurjon Mardonakulovich	
К ВОПРОСУ РАСЧЕТА ПАРАМЕТРОВ КРОМОК ПРИ ВЫСОКОЧАСТОТНОЙ СВАРКИ ТРУБНОЙ ЗАГОТОВКИ ИЗ ФЕРРОМАГНИТНОГО МАТЕРИАЛА	704
Заиркулов Элёр Ёқубжон ўғли	
TO'QIMACHILIK SANOATIDA XARAJATLARNI KAMAYTIRISHGA UMUMIY YONDASHUVLAR	708
Saidova Kamola Xoshimovna	

ОСНОВНЫЕ ПРИНЦИПЫ И МЕТОДЫ УПРАВЛЕНИЯ ЗАТРАТАМИ НА ПРОИЗВОДСТВО ПРОДУКЦИИ	713
Минутдинова Лилия Тагировна	
RIVOJLANGAN DAVLATLARDA EKSPORT SALOHİYATIDAN SAMARALI FOYDALANISHNING INSTITUTSIONAL VA TARKIBIY OMILLARI EMPIRIK TAHLILI	719
Raximov To'xtabek Jumaboyevich	
BOZOR IQTISODIYOTIDA ISH HAQI, FOYDA, FOIZ VA RENTA DAROMADLARI TAHLILI	724
Sayitbayev Shermirza Datkamirzayevich	
QISHLOQ XO'JALIGIDA XO'JALIK YURITUVCHI SUBYEKTLARNING MARKETING VA LOGISTIKA FAOLIYATINI BOSHQARISH.....	728
Djurayev Bekzod Bekmatovich	
ELEKTRON TIJORATDA MA'LUMOTLAR (BIG DATA) VA SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA RAQOBAT USTUNLIGINI OSHIRISH MEXANIZMLARI	733
Baymuradov Shoxrux Mahmudovich	
SUG'URTA TASHKILOTLARI FAOLIYATINING NAZARIY ASOSLARI, MOHIYATI, ZARURLIGI VA VUJUDGA KELISH SHART-SHAROITLARI	738
Yakubov Dilshod Kamildjanovich	
ILG'OR XORIJ TAJRIBALARIDAN O'ZBEKISTON AMALIYOTIDA FOYDALANISH IMKONIYATLARI.....	745
Shodmonov Bahodir Sherkulovich	
BANKLARDA MOLIVAVIY MEXANIZM VA UNING KORPORATIV BOSHQARUVDA GI AHAMIYATI.....	752
Temirov Abdulaziz Alimjanovich	
RAQOBAT MAHSULOTLARINI BOZOR TALABIGA MOSLASHTIRISHNING OMILI SIFATIDA.....	757
Saidakbarov Xusniddin Abdusalomovich	
REKURSIV FUNKSIYA YORDAMIDA TAKOMILLASHTIRILGAN TUBLIKKA SINASH ALGORITMI.....	762
Mardiyev Ulugbek Rasulovich	
XARAJATLAR VA TANNARX, ULARNING MAZMUNI VA TAVSIFI	768
Xudoyberdiyev Odiljon Egamberdi o'g'li	
RAQAMLASHTIRISH SHAROITIDA TIJORAT BANKLARIDA MEHNATNI TASHKIL ETISHNI TAKOMILLASHTIRISH.....	775
Yusupova Madina Abduvarisovna	
MOLIVAVIY INSTRUMENTLAR AUDITINI RIVOJLANTIRISH.....	781
Maxmudov Saidjamol Qadirjanovich	
RIVOJLANGAN MAMLAKATLARDA SUG'URTA INSTITUTLARI TOMONIDAN XIZMATLARNI KO'RSATISH TAJRIBASI	788
Sherov Sanjar Radjabovich	
МЕТОДЫ ОЦЕНКИ ВЛИЯНИЯ ЭКОЛОГИЧЕСКИХ СТАНДАРТОВ И НОРМАТИВОВ НА ИННОВАЦИОННЫЕ ПРОЦЕССЫ В ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЯХ.....	794
Бекбосынов Айдос Куралбаевич	
GRAVITATSION ENERGIYA SAQLASH QURILMASINING ISH JARAYONINI MODELLASHTIRISH ORQALI TAHLIL QILISH	798
Bekishev Allabergen Yergashevich, Kurbonov Najmiddin Abduxamidovich, Raximov Azamat Qudrat o'g'li, Yarashev Javlon Asadilla o'g'li	
HOVUZ FONDI – MUHIM ISHLAB CHIQUARISH VOSITASI (YOXUD UNING IQTISODIY MOHIYATI, TURKUMLANISHI VA SAMARADORLIGINI BAHOLASH USLUBINI SHAKLLANTIRISH HAMDA OSHIRISH YO'NALISHLARI)	803
Dusmuratov Raxmon Radjabbay o'g'li	
DAVLAT MOLIVA NAZORATI TIZIMIDA RAQAMLASHTIRISH MUAMMOLARI	810
Hakimov Nodir Nazarovich	

GLOBAL IQTISODIY SHOKLARNING ASOSIY MAKROIQTISODIY KO'RSATKICHLARGA TA'SIRI (YAIM, INFLYATSIYA, BANDLIK, TO'LOV BALANSI).....	815
Suvonov Tolmasjon Faxritdinovich	
SUG'URTA KOMPANIYASI MOLIVAVIY XAVFSIZLIGINING KONSEPTUAL MODEL.....	821
Nosirov Jasur Tursunpulotovich	
ВЛИЯНИЕ БРЕНДОВОЙ СТРАТЕГИИ НА ЭКСПОРТНЫЕ ВОЗМОЖНОСТИ АВТОМОБИЛЬНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ.....	826
Бобоев Л. Кадрухужа Джураходжаевич	
MINTAQALAR KESIMIDA EKOLOGIK VA IQTISODIY SAMARADORLIK KO'RSATKICHLARI TAHLIL BAHOLASH.....	832
Siradjev Ilxom Toxirovich	
KICHIK BIZNESNI RIVOJLANTIRISHDA NOSTANDART BANDLIK IMKONIYATLARIDAN SAMARALI FOYDALANISHNI TAKOMILLASHTIRISH MEXANIZMLARI.....	837
Fayzullayev Nurulla Baxromovich	
MINTAQALARGA INVESTITSİYALAR JALB QILISH ORQALI KAMBAG'ALLIKNI QISQARTIRISHNING CHEGARAVIY EFPEKTI	844
O.A. Nabiyev	
RAQAMLI TO'LOV TIZIMLARINI RIVOJLANTIRISH ORQALI PUL MUOMALASI BARQARORLIGINI TA'MINLASH: ILMIY YANGILIKLAR ASOSIDA KOMPLEKS TAHLIL	848
Xazratkulov O'ktamjon Xikmatullayevich	
AKADEMIK MOBILLIK VA QO'SHIMCHA TA'LIM DAROMADLARI ASOSIDA OLIY TA'LIM MUASSASALARINING MODDIY-TEKNIK BAZASINI MOLIVALASHTIRISHNI TAKOMILLASHTIRISH	851
Oybekov Shohjahon Akmal o'g'li	
DAVLAT XARIDLARI TIZIMINING RAQAMLI TRANSFORMATSİYASI, IQTISODIY SAMARADORLIGI VA MAHALLIYLASHTIRISH SIYOSATI	857
Turabov Sarvar Abdumalikovich	
GLOBAL «YASHIL» IQTISODIYOT INDEKSI, XALQARO REYTING VA UNING KO'RSATKICHLARI TAHLILI.....	862
Shamsiddinov Ne'matjon Ashurali o'g'li	
MINTAQALAR IQTISODIY XAVFSIZLIGINI ANIQLASHDAGI ZAMONAVIY YONDASHUVLAR.....	867
Islamov Anvar Ashirqulovich	
URBANIZATSIYA SHAROITIDA UY-JOY FONDINI BOSHQARISH SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA AXBOROT TA'MINOTI VA UNI RAQAMLASHTIRISH ISTIQBOLLARI	874
Mamanazarov Oybek Shomurodovich	

URBANIZATSIYA SHAROITIDA UY-JOY FONDINI BOSHQARISH SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA AXBOROT TA'MINOTI VA UNI RAQAMLASHTIRISH ISTIQBOLLARI

Mamanazarov Oybek Shomurodovich

Renessans universiteti

“Iqtisodiyot” kafedrası professori

E-mail: maxmur77@mail.ru

ORCID: 0009-0004-8221-8894

Annotatsiya. Maqolada urbanizatsiya sharoitida uy-joy fondini boshqarish samaradorligini oshirishda axborot ta'minoti va uni raqamlashtirish istiqbollari yoritilgan. Tadqiqotda uy-joy fondi boshqaruvida axborot tizimlari, elektron reyestr, raqamli monitoring va kommunal xizmatlar bo'yicha ma'lumotlar bazasini shakllantirishning ahamiyati asoslab berilgan. Shuningdek, raqamli texnologiyalarni joriy etish boshqaruv jarayonlarining shaffofligi, tezkorligi va samaradorligini oshirishga xizmat qilishi ta'kidlangan.

Kalit so'zlar: uy-joy fondi, raqamli iqtisodiyot, kommunal xizmatlar, raqamli transformatsiya, axborot.

Abstract. The article examines the prospects of information support and its digitalization for improving the efficiency of housing stock management in the context of urbanization. The study substantiates the importance of forming information systems, an electronic register, digital monitoring, and a database on utility services in housing stock management. It also emphasizes that the introduction of digital technologies contributes to increasing the transparency, responsiveness, and efficiency of management processes.

Keywords: housing stock, digital economy, utilities, digital transformation, information.

Аннотация. В статье рассматриваются перспективы информационного обеспечения и его цифровизации для повышения эффективности управления жилищным фондом в условиях урбанизации. В исследовании обосновано значение формирования информационных систем, электронного реестра, цифрового мониторинга и базы данных по коммунальным услугам в управлении жилищным фондом. Также отмечается, что внедрение цифровых технологий способствует повышению прозрачности, оперативности и эффективности управленческих процессов.

Ключевые слова: жилищный фонд, цифровая экономика, коммунальные услуги, цифровая трансформация, информация.

KIRISH

Bugungi kunda urbanizatsiya jarayonlarining jadallashuvi shaharlar hududida aholi soni, ko'p kvartirali uy-joylar, muhandislik-kommunikatsiya tarmoqlari hamda kommunal xizmatlarga bo'lgan ehtiyojning ortishiga olib kelmoqda. Bu holat uy-joy fondini boshqarish tizimiga yangicha yondashuvlarni talab etadi. Chunki uy-joy fondi nafaqat aholining yashash sharoitini ta'minlovchi ijtimoiy infratuzilma elementi, balki katta qiymatga ega bo'lgan iqtisodiy aktiv ham hisoblanadi. Uni samarali boshqarish uylarning texnik holatini saqlash, umumiy mulkdan oqilona foydalanish, energiya tejamkorligini oshirish, xizmatlar sifatini yaxshilash va aholining turmush farovonligini ta'minlash bilan chambarchas bog'liqdir.

Urbanizatsiya sharoitida uy-joy fondini boshqarishning murakkablashuvi, avvalo, ko'p kvartirali uylar sonining ortishi, mavjud uy-joylarning eskirishi, kommunal tarmoqlarning yuklamasi oshishi hamda boshqaruv subyektlari faoliyatida axborot almashinuvi yetarli darajada yo'lga qo'yilmaganligi bilan izohlanadi. Amaliyotda uy-joylarning texnik pasporti, ta'mirlash ishlari, majburiy badallar, qarzdorlik, energiya sarfi, avariya holatlari, murojaatlar va ko'rsatilgan xizmatlar bo'yicha ma'lumotlarning turli manbalarda saqlanishi boshqaruv qarorlarini tezkor va asosli qabul qilishni murakkablashtirmoqda.

Shu nuqtayi nazardan, uy-joy fondini boshqarishda axborot ta'minotini takomillashtirish va uni raqamlashtirish dolzarb vazifalardan biri hisoblanadi. Axborot ta'minoti boshqaruv tizimining muhim tarkibiy qismi bo'lib, u uy-joy fondining texnik, iqtisodiy, moliyaviy, ijtimoiy va hududiy ko'rsatkichlari to'g'risidagi ma'lumotlarni yig'ish, qayta ishlash, saqlash hamda ulardan foydalanishni nazarda tutadi. Sifatli va ishonchli axborot bazasi boshqaruv kompaniyalari, mulkdorlar, kommunal xizmat ko'rsatuvchi tashkilotlar hamda davlat organlari o'rtasida o'zaro hamkorlikni kuchaytirishga xizmat qiladi.

Raqamli texnologiyalarni joriy etish orqali uy-joy fondi bo'yicha yagona elektron reyestr yaratish, har bir ko'p

kvartirali uyning texnik va moliyaviy holatini onlayn monitoring qilish, elektron to'lov hamda billing tizimlarini kengaytirish, mulkdorlarning murojaatlarini raqamli platformalar orqali qabul qilish mumkin bo'ladi. Shuningdek, geografik axborot tizimlari, BIM texnologiyalari, buyumlar interneti, mobil ilovalar va sun'iy intellekt elementlaridan foydalanish uy-joy fondining texnik holatini prognozlash, avariya xavfini oldindan aniqlash hamda ta'mirlash ishlarini ustuvorlik asosida rejalashtirish imkonini beradi.

Uy-joy fondini boshqarishdagi axborot ta'minotining raqamlashtirilishi xizmatlar ko'rsatish sifatini oshirish, xarajatlar shaffofligini ta'minlash, boshqaruv organlari faoliyati ustidan jamoatchilik nazoratini kuchaytirish va mulkdorlarning boshqaruv jarayonlaridagi ishtirokini faollashtirishga yordam beradi. Ayniqsa, raqamli platformalarning joriy etilishi boshqaruv kompaniyalari faoliyatini baholash, debitor qarzdorlikni nazorat qilish, ta'mirlash xarajatlarini tahlil qilish hamda resurslardan oqilona foydalanish uchun zarur shart-sharoitlar yaratadi.

Mazkur tadqiqotning maqsadi urbanizatsiya sharoitida uy-joy fondini boshqarish samaradorligini oshirishda axborot ta'minotining o'rni va ahamiyatini yoritish, mavjud axborot oqimlarini raqamlashtirishning istiqbolli yo'nalishlarini aniqlash hamda uy-joy fondini boshqarishda yagona raqamli platformani shakllantirish bo'yicha ilmiy-amaliy takliflar ishlab chiqishdir.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Uy-joy fondini boshqarish va raqamli iqtisodiyot masalalariga bag'ishlangan ilmiy adabiyotlarda, avvalo, aktivlarni boshqarish, bino va inshootlardan foydalanish, raqamli texnologiyalar, energiya samaradorligi hamda shahar infratuzilmasini boshqarish yo'nalishlari ustuvor o'rin egallaydi.

Xususan, Shahzad, Shafiq, Douglas va Kassemning tadqiqotlarida "Digital Twin" texnologiyasi bino va inshootlarning fizik holatini raqamli model bilan uzviy bog'lash imkonini beruvchi zamonaviy vosita sifatida yoritilgan. Digital Twin BIM, IoT sensorlari, real vaqt ma'lumotlari va tahliliy algoritmlarni birlashtirib, bino elementlarining holatini monitoring qilish, nosozliklarni aniqlash va boshqaruv qarorlarini optimallashtirishga xizmat qiladi.

Milliy manbalarda ko'p kvartirali uylarni boshqarish tizimini takomillashtirish, boshqaruv organlari faoliyatini tartibga solish, umumiy mulkni saqlash va elektron reyestr mexanizmlarini joriy etish masalalariga alohida e'tibor qaratilgan. Jumladan, R. I. Nurimbetov, T. A. Hasanov, I. X. Davletov, A. S. Sultanov va Q. E. Rahimovlarning uy-joy fondini boshqarish samaradorligini oshirishga bag'ishlangan ilmiy ishlari mazkur yo'nalishdagi muhim nazariy-uslubiy manbalardan hisoblanadi. Ushbu tadqiqotlarda uy-joy fondini boshqarish mulkdorlar manfaatlarini himoya qilish, umumiy mulkni saqlash, texnik xizmatlarni tashkil etish, ta'mirlash ishlarini moliyalashtirish hamda boshqaruv kompaniyalari faoliyatini muvofiqlashtirish bilan bog'liq murakkab tashkiliy-iqtisodiy jarayon sifatida talqin etilgan. Uy-joy fondining holatini muntazam monitoring qilish, jamoatchilik nazoratini kuchaytirish va xizmatlar sifatini baholash tizimini rivojlantirish zarurligi alohida qayd etilgan.

Umuman olganda, xorij va mahalliy olimlarning tadqiqotlari uy-joy fondini boshqarishning institutsional, tashkiliy-iqtisodiy va moliyaviy asoslarini keng yoritganini ko'rsatadi. Biroq uy-joy fondining texnik holati, energiya iste'moli, kommunal to'lovlar, ta'mirlash xarajatlari, mulkdorlar murojaatlari va boshqaruv kompaniyalari faoliyatini yagona raqamli platformada integratsiyalash masalasi yetarli darajada kompleks tadqiq etilmagan. Shu nuqtayi nazardan, uy-joy fondini boshqarishda BIM, GIS, IoT, billing tizimi, elektron reyestr, sun'iy intellekt va raqamli monitoring vositalarini yagona boshqaruv modeliga birlashtirish dolzarb ilmiy yo'nalish hisoblanadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Maqolada uy-joy fondini boshqarishning mazmun-mohiyati, funksiyalari, ishtirokchilari va uni amalga oshirishda yuzaga keladigan muammolarni ilmiy jihatdan o'rganish hamda xulosalar chiqarish, qiyosiy solishtirish, statistik ma'lumotlarni o'rganish, iqtisodiy jihatdan taqqoslash va tahlil qilish, mantiqiy fikrlash usullaridan keng foydalanilgan.

TAHLIL VA NATIJALAR

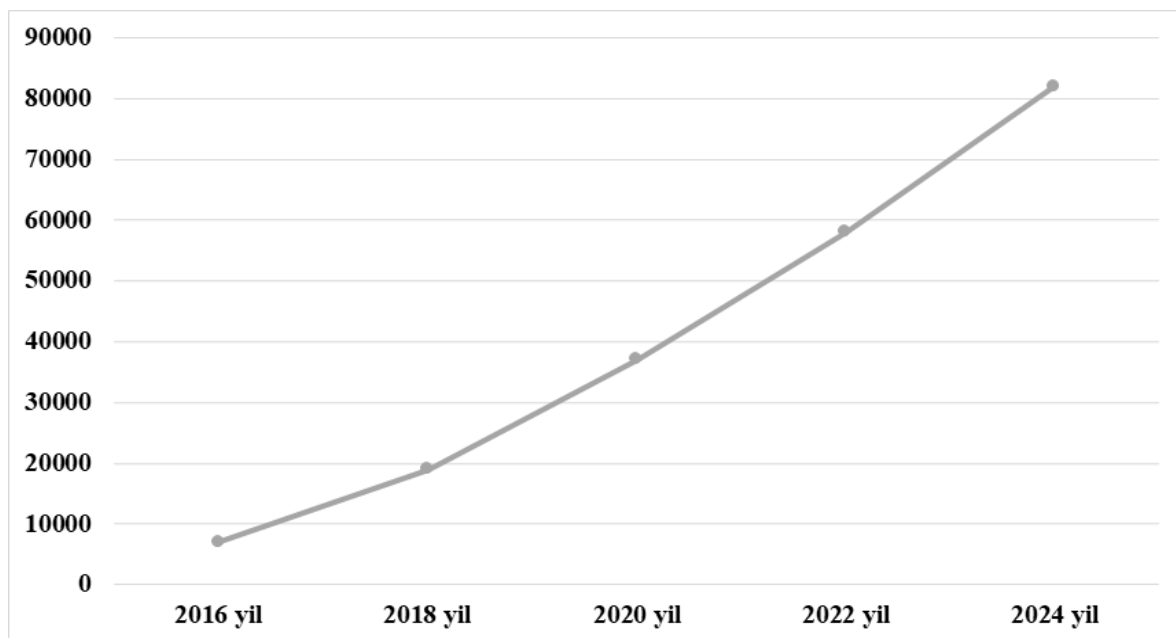
O'zbekistonda oxirgi yillarda uy-joylar soni jadal ortib bormoqda. 2025-yil 1-yanvar holatiga ko'ra, umumiy uy-joy fondi hajmi 700 mln kv. m dan oshgan. Biroq bu fondning boshqaruvi va monitoringi hali ham yetarlicha raqamlashtirilmagan. Shu bois, uy-joy fondining texnik holati, xizmat ko'rsatish sifati, to'lov intizomi va boshqaruv samaradorligini oshirishda axborot tizimlarini joriy etish muhim masalalardan biridir.

Raqamlashtirish tendensiyasi iqtisodiyotning barcha sohalariga turli darajada ta'sir ko'rsatmoqda, shu jumladan, uy-joy kommunal xo'jaligi va uy-joy fondini boshqarish ham bundan mustasno emas. Uy-joy fondi boshqaruvi — ko'p omilli, murakkab va uzluksiz nazorat talab qiluvchi jarayondir. Uning samaradorligi, avvalo, to'g'ri va tezkor axborot bilan ta'minlanganlik darajasiga bog'liq. Axborot ta'minoti uy-joy fondi boshqaruv tizimining "asosiy tizimi" bo'lib, uning texnik holatni baholash, kommunal xizmatlar monitoringi, moliyaviy hisob-kitoblar, fuqarolar murojaatlari va boshqa muhim jarayonlarning ishonchli, aniq va real vaqt rejimida boshqarilishini ta'minlaydi.

Ma'lumki, axborot texnologiyalari ko'plab shahar xizmatlari samaradorligini oshirish imkonini beradi va eng

muhimi, xarajatlarni kamaytiradi. Shu bois, uy-joy fondini boshqarish sohasini modernizatsiya qilish muhim ahamiyat kasb etadi. Bu jarayon metodologik va texnologik yechimlar orqali amalga oshirilib, boshqaruvni iqtisodiy va axborot-tahliliy jihatdan qo'llab-quvvatlashga qaratilgan. Bunga uy-joy fondidagi har bir obyekt haqidagi ma'lumotlarni izlash, to'plash, qayta ishlash, o'zgartirish, saqlash, tarqatish va ulardan foydalanish kabi jarayonlar kiradi.

Ko'p qavatli uylar singari murakkab obyektlarni samarali boshqarish to'liq va tizimli axborot bilan ta'minlanishni talab etadi. Hozirda uy-joy fondini boshqarish tizimida ko'p kvartirali uylarning konstruktiv qismlari hamda muhandislik tizimlarining texnik holati bo'yicha yangilanadigan va ishonchli ma'lumotlar yetarli darajada shakllanmagan. Buning natijasida zamonaviy talablarga mos boshqaruv jarayonini samarali tashkil etish murakkablashmoqda.

1-rasm. O'zbekistonda 2016–2024 yillar davomida uy-joy fondi boshqaruvida elektron xizmatlardan foydalanuvchilar soni, ming kishi

Raqamli iqtisodiyot sharoitida uy-joy fondidan foydalanishni boshqarish sohasidagi qarorlar binolarning texnik va iqtisodiy holati to'g'risidagi dolzarb, to'liq va ishonchli axborotga asoslanishi lozim. Faqat shundagina turar-joy binolarining haqiqiy eskirish darajasini va ta'mirlash ehtiyojini aniqlash, shuningdek, binolarni tegishli darajada saqlash uchun zarur bo'lgan ta'mirlash-tiklash ishlarini rejalashtirish mumkin bo'ladi.

Yuqoridagi 2016-yildan 2024-yilgacha bo'lgan davrda uy-joy fondi boshqaruvida elektron xizmatlardan foydalanuvchilar sonining dinamikasi aks ettirilgan (1-rasm).

Ushbu o'sish raqamli texnologiyalarning joriy etilishi, interaktiv platformalarning takomillashuvi va aholining raqamli savodxonligi oshgani bilan izohlanadi. Raqamlashtirish nafaqat boshqaruv jarayonining tezligi va shaffofligini oshiradi, balki fuqarolarning murojaatlarini elektron tarzda kuzatish imkonini ham beradi.

Uy-joy fondidan foydalanishni boshqarishning axborot bazasini shakllantirish uchun turar-joy binolarining texnik holatini doimiy ravishda kuzatish (ma'lumot to'plash), baholash va bashorat qilish zarur. Bu, bizningcha, turar-joy binolarining texnik holati to'g'risidagi axborot ta'minoti tizimini tashkil etadi. Ushbu tizim doirasida binolarning texnik holati haqidagi ma'lumotlarni to'plash, tizimlashtirish va tahlil qilish, kelajakdagi holatini bashorat qilish hamda uy-joy fondining xizmat muddatini uzaytirishga qaratilgan tavsiyalarni tayyorlash amalga oshiriladi.

Axborot bazasining asosiy maqsadi boshqaruv organlari, uy-joy mulkdorlari va boshqaruvchi tashkilotlarni to'liq, o'z vaqtida va ishonchli ma'lumotlar bilan ta'minlashdir. Bu ma'lumotlar uy-joy fondining tegishli texnik holatini saqlash, fuqarolarning xavfsiz va qulay yashash sharoitlarini yaratish hamda uy-joydan foydalanish jarayonida atrof-muhitni muhofaza qilishga qaratilgan boshqaruv qarorlarini qabul qilish uchun zarurdir.

Albatta, axborot bazasidan samarali va o'z vaqtida foydalanish bu tizimdan foydalanuvchilarning foydalanish madaniyati mavjudligiga ham bog'liqdir. Bugungi kunda O'zbekistonda uy-joy fondi boshqaruvida elektron xizmatlardan foydalanuvchilar soni 80 mingdan oshganligini ko'rishimiz mumkin.

Samarali va yaxlit boshqaruvni ta'minlash uchun boshqaruv obyekti va subyekti o'rtasidagi o'zaro ta'sirning faollik darajasini ifodalovchi axborotning butun doirasi bo'yicha yagona tizim tashkil etilishi lozim.

Axborot boshqaruv mehnatining predmeti, vositasi va mahsulidir. Boshqaruv axborotiga qo'yiladigan bir qator talablarni ta'kidlash lozim: ishonchlilik (va haqqoniylik), o'z vaqtidalik, manzillilik va ko'p marta foydalanish imkoniyati.

Muayyan boshqaruv vaziyatida noaniqlikni kamaytiradigan ma'lumotlarga haqiqatan ham qimmatlidir.

Axborot boshqaruv jarayonining asosi hisoblanadi, boshqaruvchi mehnati esa uni o'rganish va qayta ishlashdan iborat. Boshqaruvning samaradorligi axborotni to'plash, qayta ishlash va uzatishni tashkil etish darajasiga bog'liq.

Boshqaruv axboroti bir qator xususiyatlarga ega:

katta hajmdagi axborot qat'iy cheklangan muddatlarda qayta ishlanishi kerak;

boshlang'ich ma'lumot turli ishlab chiqarish nuqtayi nazaridan va iste'molchilar talablarini inobatga olgan holda bir necha bor qayta ishlanadi;

dastlabki ma'lumotlar va hisob-kitob natijalari uzoq vaqt davomida saqlanadi.

Boshqaruv ma'lumotlariga qo'yilgan bu talablarni faqat yuqori tezlikka va katta xotira hajmiga ega bo'lgan kompyuter texnikasi bajara oladi. Shu sababli, ishlab chiqarish ma'lumotlarini saqlashning eng maqbul usuli ma'lumotlar bazalari va banklarini yaratishdir. Bular foydalanuvchilar jamoasini yoki tizimda hal qilinadigan vazifalar majmuini markazlashgan tarzda ta'minlaydigan, funksional tashkil etilgan kompyuter ma'lumotlari massivlaridir. Ma'lumot massivlarini yaratish va ulardan foydalanishning ushbu usulida bir guruh mutaxassislar ma'lumotlarni qayta ishlab, ma'lumotlar bankiga kiritadi, boshqa mutaxassislar esa undan turli ishlab chiqarish jihatlarida foydalanadi. Bu jarayonda interaktiv, ya'ni har ikki tomondan faol ishlash rejimi ta'minlanadi.

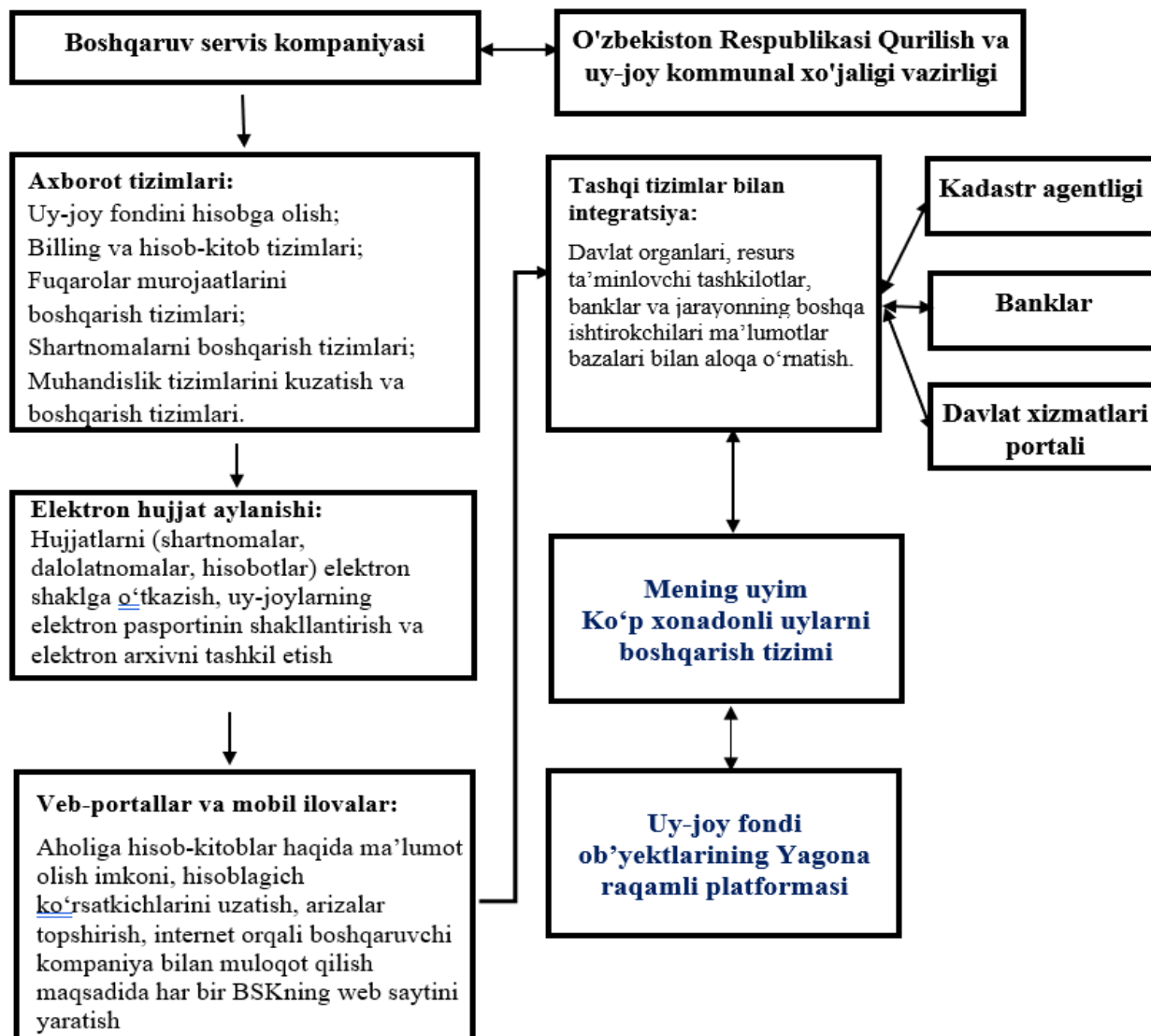
Ko'p kvartirali uylar kabi murakkab obyektlarni boshqarish jarayoni to'liq axborot ta'minotini talab etadi. Uy-joy fondini boshqarish tizimida ko'p kvartirali uylarning konstruktiv elementlari va muhandislik tizimlarining texnik holati haqidagi dolzarb va ishonchli ma'lumotlar bazasi yetarli darajada shakllanmagan. Buning natijasida zamonaviy talablarga mos boshqaruv jarayonini samarali tashkil etish murakkablashmoqda.

Uy-joy fondidan foydalanishni boshqarishning axborot bazasini shakllantirish uchun turar-joy binolarining texnik holatini doimiy ravishda kuzatish (ma'lumot to'plash), baholash va bashorat qilish zarur. Bu, bizningcha, turar-joy binolarining texnik holati to'g'risidagi axborot ta'minoti tizimini tashkil etadi. Ushbu tizim doirasida binolarning texnik holati haqidagi ma'lumotlarni to'plash, tizimlashtirish va tahlil qilish, kelajakdagi holatini bashorat qilish hamda uy-joy fondining xizmat muddatini uzaytirishga qaratilgan tavsiyalarni tayyorlash amalga oshiriladi.

V. V. Salixovning ishida samarali boshqaruv qarorlarini qabul qilish sohasini kengaytirish imkonini beruvchi yangi texnik-iqtisodiy pasportlar asosida axborot tizimi tuzilmasini takomillashtirish taklif etilgan. Texnik-iqtisodiy pasportni quyidagi axborot to'plamlari bilan to'ldirish taklif etiladi. Ular mustaqil pasportlar hisoblanadi, ammo mavjud ma'lumotlarni boshqarishning umumiy mexanizmini tashkil etish bilan umumiy tuzilmaga kiradi: fasadlar pasporti; energetika pasporti; muhandislik tarmoqlari va tizimlari pasporti; ekologik pasport; ijtimoiy pasport; Favqulodda vaziyatlar vazirligi pasporti va h.k.

Uy-joy fondini boshqarishni axborotlashtirish tizimi ko'p qavatli uylarni boshqarish va xizmat ko'rsatish jarayonlarini avtomatlashtirish maqsadida qo'llaniladigan tashkiliy va texnik chora-tadbirlar majmuasidir. U boshqaruvchi kompaniyalar, uy-joy mulkdorlari shirkatlari va uy-joy fondini boshqarish uchun mas'ul bo'lgan boshqa subyektlar faoliyatini hisobga olish, nazorat qilish, rejalashtirish va optimallashtirish uchun axborot texnologiyalaridan foydalanishni o'z ichiga oladi (2-rasm).

Bunday tizimning joriy etilishi, avvalo, uy-joy fondini boshqarishda shaffoflik va hisobdorlikni ta'minlash imkonini beradi. Chunki elektron pasport orqali obyektning texnik holati, foydalanish muddati, amalga oshirilgan va rejalashtirilayotgan ta'mirlash ishlari, kommunal xizmatlardan foydalanish darajasi va to'lovlar bo'yicha barcha ma'lumotlar real vaqt rejimida kuzatib borilishi mumkin bo'ladi.

2-rasm. Uy-joy fondi boshqaruvida samarali raqamlashtirish tizimi¹.

Natijada, ushbu yondashuv uy-joy fondini boshqarish tizimini takomillashtirish bilan birga, aholiga yaratiladigan qulayliklarni oshiradi, davlat va xususiy sektor hamkorligini mustahkamlaydi hamda uy-joy mulkidan oqilona va samarali foydalanish imkoniyatlarini kengaytiradi.

Axborot to'plash natijalari bo'yicha olingan ma'lumotlar asosida turar-joy binolarini tegishli saqlash va kapital ta'mirlashning iqtisodiy samaradorligini oshirish maqsadida ta'mirlash-tiklash ishlarining istiqbolli rejaralarini va turar-joy binolarining texnik holatini boshqarishning turli xil maqbul modellarini ishlab chiqish amalga oshiriladi.

Axborot shaffofligi uning uy-joy munosabatlarining barcha ishtirokchilari uchun tushunarli va foydalanish mumkin bo'lishini anglatadi. Bu talab aynan uy-joy fondi uchun hal qiluvchi ahamiyatga ega, chunki bu sohada axborot ochiqligini ta'minlash bilan bog'liq institutsional va tashkiliy cheklovlar saqlanib qolmoqda.

Axborotning ishonchliligi haqiqiy boshqaruv qarorlarini qabul qilishning majburiy shartidir. U noto'g'ri yoki ishonchsiz ma'lumotlar taqdim etilgani uchun javobgarlik choralari belgilovchi zarur me'yoriy-huquqiy baza bilan ta'minlanishi lozim.

Axborotning o'z vaqtida va muntazam berilishi rivojlanish jarayoniga tuzatishlar kiritish va uni tartibga solish imkonini beradi. Shuningdek, kuzatuvlarning uzluksizligi tamoyiliga amal qilish kerak. Bu monitoring to'g'risidagi me'yoriy-huquqiy hujjatda belgilangan davriylik bilan ma'lumotlarni yangilashni nazarda tutadi. Chunki turar-joy binolarining texnik holati haqidagi ma'lumotlarni to'plash ko'p mehnat talab qiladigan jarayon bo'lib, vizual va asboblarda yordamida tekshiruvlar o'tkazishni taqozo etadi. Masalan, ma'lumotlarni yangilash yiliga bir yoki ikki marta o'tkazilishi va turar-joy binolarini mavsumiy foydalanishga tayyorlash davrida ularni ko'zdan kechirish bilan birgalikda amalga oshirilishi mumkin.

1 Manba: muallif ishlanmasi.

Muhim tamoyillardan biri — ochiqlikdir. Turar-joy binolarining texnik holati to'g'risidagi ma'lumotlar nafaqat hokimiyat organlari, balki turar-joy mulkdorlari, boshqaruvchi va pudratchi tashkilotlar, boshqa manfaatdor shaxslar uchun ham zarur. Ular bu ma'lumotlar bilan tanishish imkoniyatiga ega bo'lishlari kerak.

Monitoringni tashkil etishda iqtisodiy samaradorlik tamoyiliga rioya qilish ma'lumotlarning ishonchliligi, puxtaligi va tezkorligiga oid talablar bajarilgan holda ularni yig'ish, saqlash va qayta ishlashning eng kam xarajatlarini ta'minlashi lozim.

Nihoyat, axborot nafaqat qaror qabul qiluvchi shaxslar, balki uy-joy ne'matlaridan foydalanuvchilar — aholining ham tahlil qilishi uchun qulay, sodda va tushunarli shaklda taqdim etilishi kerak, chunki aholi uy-joy sohasidagi ijtimoiy hamkorlikning to'laqonli ishtirokchisidir.

Axborot ta'minoti turar-joy binolarining texnik holati haqidagi tizimli ma'lumotlar, me'yoriy-ma'lumotnoma materiallar hamda statistik ro'yxatlar va ma'lumotlar bazalariga kiritilgan ma'lumotlardan iborat bo'lishi lozim. Natijada quyidagi ma'lumotlarni o'z ichiga olgan ma'lumotlar banki shakllanadi:

- obyekt haqidagi umumiy ma'lumotlar;
- resurs ta'minoti tashkilotlari bilan o'zaro hamkorlik;
- turar-joy binosining konstruktiv elementlari va muhandislik tizimlarining texnik holati (foizlarda);
- obyekt budjetining asosiy iqtisodiy ko'rsatkichlari.

Shunday qilib, yuqorida yangi elektron pasportning varianti taklif etilgan bo'lib, bizning fikrimizcha, u elektron pasportning samarali modelidir. Bunday pasportlarni tuzish jarayonida zamonaviy kompyuter texnologiyalarini qo'llash zarur.

Uy-joy fondining yangi elektron pasport modeli boshqaruvning tashkiliy mexanizmini takomillashtirishda muhim vosita sifatida namoyon bo'ladi. Bunday pasportlar orqali turar-joy obyektlari to'g'risidagi muhim texnik, huquqiy, moliyaviy va ekspluatatsion ma'lumotlar yagona elektron platformada to'plangan holda, boshqaruv organlari, xizmat ko'rsatuvchi tashkilotlar hamda mulkdorlar o'rtasida ma'lumot almashinuvini soddalashtiradi va tezlashtiradi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Yuqoridagi jihatlarni hisobga olgan holda, biz tomonimizdan raqamli iqtisodiyot sharoitida uy-joy fondini boshqarish tizimining tashkiliy-iqtisodiy mexanizmini takomillashtirish doirasida aynan tashkiliy mexanizmga quyidagi vositalarni kiritishni taklif etamiz:

- innovatsion boshqaruvga asoslangan xizmat ko'rsatish korxonalarini tashkil etish;
- raqamli iqtisodiyotga mos zamonaviy resurslarga ega bo'lgan xizmatlar ko'rsatish tizimini tashkil qilish;
- yangi raqamli "Aqlli servis" tashkiliy-boshqaruv tuzilmasini shakllantirish;
- boshqaruv servis kompaniyalarining rasmiy elektron saytini yaratish.

Ushbu tizimni shakllantirishda zamonaviy kompyuter texnologiyalarining qo'llanilishi uy-joy fondini boshqarishda tashkiliy resurslarning raqamli transformatsiyasini, institutsional funksiyalarni avtomatlashtirishni va axborotga asoslangan boshqaruv qarorlarini qabul qilish imkonini yaratadi.

Demak, elektron pasport tizimi nafaqat uy-joy infratuzilmasi haqida to'liq va aniqlashtirilgan ma'lumotlar bazasini shakllantiradi, balki boshqaruvning tashkiliy mexanizmidagi koordinatsiya, monitoring va hisobot yuritish funksiyalarini yuqori samaradorlik bilan bajarishga xizmat qiladi.

Xulosa qilib aytganda, turar-joy binolari texnik holatining samarali axborot bazasini yaratish favqulodda vaziyatlarning oldini olish, turar-joy binolariga texnik xizmat ko'rsatish, ta'mirlash va mavsumiy foydalanishga tayyorlash ishlarining me'yoriy talablarga muvofiqligini nazorat qilish, turar-joy binolarining ekspluatatsiya muddati va kapital ta'mirlash vaqtini aniqlash imkonini beradi. Axborot to'plash natijalari bo'yicha olingan ma'lumotlar asosida turar-joy binolarini tegishli saqlash va kapital ta'mirlashning iqtisodiy samaradorligini oshirish maqsadida ta'mirlash-tiklash ishlarining istiqbolli rejalarini va turar-joy binolarining texnik holatini boshqarishning turli xil maqbul modellarini ishlab chiqish amalga oshiriladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. O'zbekiston Respublikasining Uy-joy kodeksi. 1998-yil 24-dekabr. URL: <https://lex.uz/acts/-106136>
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 5-oktabrdagi "Raqamli O'zbekiston — 2030" strategiyasini tasdiqlash va uni samarali amalga oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-6079-son Farmoni. URL: <https://lex.uz/doc-passport/-5030957>
3. Shahzad M., Shafiq M. T., Douglas D., Kassem M. Digital Twins in Built Environments: An Investigation of the Characteristics, Applications and Challenges // Buildings. 2022. Vol. 12, No. 2. Article 120. DOI: <https://doi.org/10.3390/buildings12020120>
4. Кахраманов Х. Ш. Цифровая трансформация сферы управления жилищным фондом города // Iqtisodiyot va innovatsion texnologiyalar. 2022. № 2. DOI: 10.55439/EIT/vol10_iss2/a39
5. Боголюбов В. С., Васильева Н. В. Совершенствование экономических отношений в жилищной сфере: учебное пособие. Санкт-Петербург: СПбГИЭА, 1999. 128 с.
6. Салихов В. В. Организационно-экономический механизм паспортизации многоквартирных домов в крупном городе:

- дисс. ... канд. экон. наук. Санкт-Петербург: СПбГИЭУ, 2009. 161 с.
7. Mamanazarov O., Karimova A. Issues of Improving the Financial State of Management Service Companies // International Journal of Scientific Trends. 2025. Vol. 4, No. 8. P. 1–6. URL: <https://scientifictrends.org/index.php/ijst/article/view/610>
 8. Inoyatova D. Information Support in Housing Fund Management // Web of Scientists and Scholars: Journal of Multidisciplinary Research. 2025. Vol. 3, No. 5. P. 95–101. URL: <https://webofjournals.com/index.php/12/article/view/4166>
 9. Inoyatova D. Uy-joy fondini boshqarishning mazmun-mohiyati va o'ziga xos xususiyatlari // Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot. 2025. Vol. 3, No. 4. URL: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/journal/index.php/GED/article/view/5210>
 10. Inoyatova D. O'zbekistonda so'nggi yillarda uy-joy fondining o'sishi holati // Innovations in Technology and Science Education. Proceedings of the 31st Conference "Prospects of Development of Science and Education". 2025. April.
 11. Inoyatova D. Analysis of Housing Stock Growth Dynamics in Uzbekistan in Recent Years // Theoretical Aspects in the Formation of Pedagogical Sciences. 2025. Vol. 4, No. 11. P. 15–17. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15447579>
 12. Inoyatova D. Sh. Raqamli iqtisodiyot sharoitida uy-joy fondini boshqarish tizimini takomillashtirish: iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) ilmiy darajasini olish uchun yozilgan dissertatsiya. Toshkent, 2025.
 13. Nurimbetov R., Davletov I., Tashmuxeimova K., Sultanov A. Xususiy uy-joy mulkdorlari shirkatlari boshqaruv faoliyatini takomillashtirish: muammo va yechimlar // Iqtisodiyot va innovatsion texnologiyalar. 2019. № 2.
 14. UNECE. Good Practices for Energy-Efficient Housing in the UNECE Region. Geneva: United Nations Economic Commission for Europe, 2013. URL: <https://unece.org/fileadmin/DAM/hlm/documents/Publications/good.practices.ee.housing.pdf>
 15. Кирсанов С. А. Зарубежный опыт управления многоквартирными домами // ЖКХ: журнал руководителя и главного бухгалтера. 2011. № 10, ч. 1. С. 57–70.
 16. Иваненко Л. В. Зарубежный опыт эффективного управления многоквартирными домами // Вестник УГУЭС. Наука, образование, экономика. Серия: Экономика. 2014. № 1(7). С. 146–150.
 17. Акунина О. М. Зарубежный опыт государственного регулирования воспроизводства жилищного фонда // Политика, государство и право. 2015. № 3. URL: <https://politika.snauka.ru/2015/03/2521>

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir Alibekov

Sahifalovchi va dizayner: Abdurahmon Qurbonov

2025. № 11

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali 26.06.2023-yildan
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№S-5669245 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: №095310.

**Manzilimiz: Toshkent shahri Yunusobod
tumani 15-mavze 19-uy**

+998 93 718 40 07

<https://muhandislik-iqtisodiyot.uz/index.php/journal>

t.me/yait_2100